

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap
Dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Afdeling strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag
www.rechtspraak.nl

datum 21 mei 2025
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
cc De staatssecretaris voor Rechtsbescherming
bijlage(n) -
onderwerp Advies concept wetsvoorstel aanvullende tegemoetkoming

Geachte heer Bruins,

Bij brief van 18 maart 2025, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het concept wetsvoorstel aanvullende tegemoetkoming (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Het Wetsvoorstel wijzigt de Wet studiefinanciering 2000 (WSF 2000) en voorziet in een *aanvullende* tegemoetkoming aan (oud-)studenten die onder het leenstelsel hebben gestudeerd. De aanvullende tegemoetkoming wordt gegeven bovenop de eerdere tegemoetkoming uit de "Wet herinvoering basisbeurs hoger onderwijs" omdat de regering de hoogte van die tegemoetkoming te laag vindt.¹

Bij de vormgeving van de aanvullende tegemoetkoming sluit de regering aan bij de vormgeving van de eerdere tegemoetkoming. De aanvullende tegemoetkoming wordt net als die tegemoetkoming in beginsel afgetrokken van de studieschuld van de (oud-)student. Als de (oud-)student geen studieschuld (meer) heeft, dan krijgt hij (het restant van) de aanvullende tegemoetkoming uitbetaald.

(Oud) studenten die recht hebben op de eerdere tegemoetkoming krijgen ook recht op de aanvullende tegemoetkoming. De aanvullende tegemoetkoming wordt in dat geval ambtshalve toegekend.

Verder wordt in het Wetsvoorstel de doelgroep verruimd met een beperkt aantal nieuwe groepen (oud-)studenten. Deze nieuwe groepen (oud-)studenten komen in aanmerking voor zowel de eerdere tegemoetkoming als de aanvullende tegemoetkoming.

¹ De Raad heeft op 25 mei 2022 geadviseerd over dit wetsvoorstel: <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/2022-25-advies-wetsvoorstel-herinvoering-basisbeurs.pdf>

Raad voor de
rechtspraak

datum 21 mei 2025
pagina 2 van 4

Het betreft:

- de groep (oud-)studenten die tijdens hun studie geconfronteerd is of wordt met bijzondere omstandigheden en als gevolg daarvan geen diploma heeft kunnen behalen, en
- de groep (oud-)studenten die door bijzondere omstandigheden langer hebben gedaan over het behalen van een diploma.

(Oud) studenten die vallen onder de uitgebreide doelgroep en studiefinanciering hebben ontvangen krijgen de eerdere en aanvullende tegemoetkoming uiteindelijk ambtshalve toegekend. Indien zij geen studiefinanciering hebben aangevraagd dienen zij een aanvraag bij DUO in te dienen voor de eerdere tegemoetkoming. Indien zij die tegemoetkoming toegekend krijgen, zullen zij vervolgens ambtshalve ook de aanvullende tegemoetkoming toegekend krijgen.

Naar verwachting zal de aanvullende tegemoetkoming vanaf 2027 ambtshalve door DUO worden toegekend. De (oud) studenten die vallen onder de uitbreiding van de doelgroep krijgen naar verwachting vanaf 2027 zowel de eerdere tegemoetkoming als de aanvullende tegemoetkoming.

Tegen besluiten inzake dit wetsvoorstel staat beroep open bij de rechtbank. Hoger beroep kan worden ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep. Het wetsvoorstel brengt geen wijziging aan in de rechtsbescherming.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.²

ADVIES

Het Wetsvoorstel geeft de Raad geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.

WERKLAST

De Raad verwacht een verhoging (€ 160.000 per jaar) van de werklast voor de Rechtspraak in alleen de eerste twee jaren na invoering. Hieronder wordt dat toegelicht.

Het Wetsvoorstel voorziet in een aanvullende tegemoetkoming die naast de tegemoetkoming op basis van de wet herinvoering basisbeurs hoger onderwijs wordt uitgekeerd. In de Memorie van Toelichting is de verwachting aangegeven dat circa 2.000 (oud-)studenten bezwaar zullen maken tegen een besluit over toekenning of hoogte van de aanvullende tegemoetkoming. Naar aanleiding van de bezwaren zal een deel ook in beroep en mogelijk hoger beroep gaan bij de Rechtspraak.

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenoemde wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechterlijke zaken zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

Raad voor de
rechtspraak

datum 21 mei 2025
pagina 3 van 4

De Raad gaat bij de inschatting daarvan uit van het aantal 110 beroepszaken zoals door uw Ministerie is berekend op basis van ervaringen met de eerste tegemoetkoming basisbeurs³. Tevens is rekening gehouden met de door uw Ministerie genoemde procentuele verdeling van de aanvullende tegemoetkomingsbesluiten door de jaren, waarbij ook rekening is gehouden met termijnen voor beroep en hoger beroep. Dat betekent dat er in de eerste twee jaren beroepen en hoger beroepen in worden gediend en dat dit daarna in nog slechts marginale aantallen gebeurt.

Weliswaar verwacht de Raad dat de reeds gevormde jurisprudentie over de eerdere tegemoetkoming een dempend effect zal kunnen hebben op het aantal beroepen, maar is de doelgroep in onderhavig Wetsvoorstel wel uitgebreid met (oud-)studenten die door bijzondere omstandigheden geen diploma hebben kunnen behalen of langer hebben gedaan over het behalen van een diploma. De beoordeling van de vraag wanneer sprake zal zijn van bijzondere omstandigheden zal meer maatwerk vragen en daardoor naar verwachting ook extra beroepen genereren. In het bijzonder wordt erop gewezen dat het leveren van bewijs ingewikkeld kan zijn bij buitenlandse studies en in verband met het feit dat bewijstukken kunnen zien op de periode dat belanghebbenden nog studeerden. Dit laatste kan lastig zijn als die verklaringen nu nog moeten worden aangevraagd en zij in retrospectief tot het aannemen van bijzondere omstandigheden moeten leiden.

Omdat de Raad derhalve niet op voorhand kan concluderen dat bij de aanvullende tegemoetkoming er minder of juist meer beroepen de rechtspraak zullen bereiken dan bij de eerste tegemoetkoming, stelt de Raad dit ervaringscijfer niet - zoals het Ministerie - bij naar beneden, maar verhoogt het ook niet.

Tegenover de extra aantallen zaken staat dat de gemiddelde zwaarte van bestuursrechtelijke zaken door het Wetsvoorstel licht daalt omdat de extra zaken relatief licht zijn. De Raad hanteert voor de raming verder ervaringscijfers die binnen de rechtspraak bekend zijn, onder andere voor het hoger beroepspercentage.

In tabelvorm

	2027	2028	structureel
Aantalleneffect	0,22	0,22	
Prijseffect	-0,06	-0.06	
Totaal* □	0,16	0,16	0

*Bedragen keer miljoen euro

Dit betekent -afgerond- dat de kosten voor de Rechtspraak voor 2027 en voor 2028 €160.000 bedragen. De kosten zijn aanvullend op de eerder benoemde kosten voor de Rechtspraak in het wetgevingsadvies met betrekking tot de wet herinvoering basisbeurs (zie noot 1).

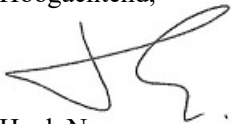
³ Informatie van uw Ministerie ontvangen per email van 7 april 2025.

datum 21 mei 2025
pagina 4 van 4

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Henk Naves
Voorzitter Raad voor de rechtspraak